

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.040/2022/7. szám

A Debreceni Ítéltábla a Zagyva Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Zagyva Norbert István, cím) által képviselt Felperes (cím) felperesnek – a Dr. Benczö Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd: dr. Benczö Ákos, cím) által képviselt Alperes (cím) alperessel szemben közgyűlési határozat hatályon kívül helyezése iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 7.P.20.618/2021/10. számú ítélete ellen a felperes által 12. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek – 1 620 (egyezer-hatszázhusz) forint általános forgalmi adót is tartalmazó – 7 620 (hétezer-hatszázhusz) forint másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] Az alperes vadásztársaság, amelyet a Debreceni Törvényszék a 2016. szeptember 6. napján jogerős végzésével vett nyilvántartásba.

[2] Az alperes nyilvántartásba bejegyzett Alapszabályának 9.3. pontja szerint a tag köteles az alperes alapszabályát, határozatait betartani, elősegíteni az alapszabályban meghatározott célok megvalósítását. A 9.4. pontja szerint a rendes tag tagsági viszonyának megszűnése egyebek mellett a tag kizárásával történhet. A 9.6. pontja részletesen szabályozza a tag kizárásának eljárását és a kizárás lehetséges okait; kimondja, hogy az elnökség nyílt szavazással, egyszerű szótöbbséggel kizárhatja azt a tagot, aki az alapszabály rendelkezéseit vagy a közgyűlés határozatát súlyosan vagy ismételten sértő magatartást tanúsít.

[3] Az alperes a nyilvántartó bíróságnál bejegyzett elnöke 2019. május 7. napjának 17 órájára közgyűlést hívott össze, melyre szóló meghívóban a határozatképtelenség esetére a megismételt közgyűlés időpontját 17 óra 30 percre tűzte. A közgyűlést a jelenlévő tagok a meghívóban szereplő időpontban megkezdték, ám azon jelentős vita alakult ki arról, hogy ki minősül az alperes tagjának és ki jogosult a közgyűlésen részt venni, ennek következtében a napirendi pontok tárgyalását meg sem tudták kezdeni. Ezután a jelenlévő tagok közül hatan – köztük az egyesület elnöke is – 18 óra körüli időben távoztak a közgyűlés helyszínéről. A helyszínen maradó tagok úgy határoztak, hogy 18 óra 11 perckor megismételt közgyűlést tartanak a meghívó szerinti napirendi pontok megtárgyalására. Az ekként megtartott közgyűlésen 12 határozatot hoztak, köztük a 10/2019. (V. 7.) határozatot, amely a felperest választotta meg az alperes új elnökévé. A felperes a közgyűlést követően a nyilvántartó bírósághoz kérelmet nyújtott be a közgyűlésen megválasztott képviselők nyilvántartásba vétele, az Alapszabály módosításának a bejegyzése iránt.

[4] A Debreceni Törvényszék – a nyilvántartásba bejegyzett elnök által indított perben – a 2020. január 1-jén jogerős 7.P.20.586/2019/30. számú ítéletével a megismételt közgyűlésen hozott valamennyi határozatot hatályon kívül helyezte. Az ítélet indokolása szerint az eredeti meghívóban szereplő és a tagokkal előzetesen közölt megismételt közgyűlés időpontjától nem lehetett volna eltérni, különös tekintettel arra is, hogy a megismételtnek

tekintett közgyűlésen a szavazásban utóbb részt vevő tagok a helyszínről távozó tagokat a közgyűlés megismétlésének szándékáról nem tájékoztatták.

[5] A jogerős ítéletet követően a nyilvántartásba bejegyzett elnök kizárási eljárást kezdeményezett a felperessel szemben a megismételt közgyűlésen tanúsított magatartása és a változásbejegyzési eljárás indítása okán.

[6] 2020. január 21. napján az elnökség kizárta a felperest az alperes tagjai közül. A határozat indokolása szerint a felperes a magatartásával súlyosan megsértette az Alapszabály 9.3. pontjában meghatározott előírásokat, mivel a 2019. május 7-i közgyűlésen való részvételével más tagok alapjogait sértve gyakorolta tagsági jogait, és ily módon vállalt vezető tisztségviselői tisztséget és így kezdeményezte a közhitelű nyilvántartásban az adatok változásának bejegyzését.

[7] A felperes a kizáró határozattal szemben fellebbezést terjesztett elő, melyet az alperes közgyűlése a 2020. március 16. napján hozott 3/2020. (III. 16.) szám alatti határozatával megerősített. E közgyűlési határozat hatályon kívül helyezése iránt a felperes terjesztett elő keresetet a Debreceni Törvényszék előtt, amely a 2021. március 11-én jogerős 6.P.20.410/2020/19. számú ítéletével ezt a közgyűlési határozatot hatályon kívül helyezte és új közgyűlési határozat meghozatalát rendelte el. A jogerős ítélet végrehajtására az alperes 2021. április 19. napján közgyűlést tartott, ahol az 1/2021. (IV. 19.) számú határozattal egyhangúlag elutasította a felperesnek a kizárása tárgyában hozott elnökségi határozattal szemben előterjesztett fellebbezését.

[8] A felperes a keresetében kérte a közgyűlés 1/2021. (IV. 19.) számú határozatának hatályon kívül helyezését, az alperes perköltségében marasztalását. Előadta, hogy a megismételt közgyűlésen az volt a meggyőződése, hogy az eljárás törvényes, a meghozott határozatok szabályosak, és ezért kötelessége volt azokat a bíróságnak benyújtani. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:70. § (1)-(2) bekezdései szerint a tag kizárásának szabályai garanciális jellegűek, amelyekről az eltérés nem megengedett. Az egyesület csak az alapszabályban dönthet abban a kérdésben, hogy alkalmaz-e kizárást, és azt is az alapszabályban kell rögzítenie, hogy melyek a kizárást megalapozó tagi magatartások.

[9] Az alperes a kereset elutasítását, a felperes perköltségében marasztalását kérte. Arra hivatkozott, hogy az Alapszabály tartalmazza a kizárási szabályokat; a felperesnek pedig tudnia kellett róla, hogy az Alapszabályba ütközik a magatartása, és nem minősül szabályos közgyűlésnek a megismételt közgyűlés. Az elnökségi határozat részletes indokolást tartalmaz és a kizárást megalapozó, ott megállapított tények is megfeleltek a valóságnak.

[10] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította; kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 12 700 forint perköltséget.

[11] Az ítélet a Ptk. 3:37. § (1) bekezdésének, a 3:70. § (1)-(2) bekezdéseinek a felhívásával hangsúlyozta, hogy az egyesületi forma lényegi eleme az önkormányzatiság, a tagok által önmaguknak megállapított, a tagsági többségi akaratot tükröző szabályrendszeren nyugvó működés. A felperes azzal, hogy arra is hivatkozott, hogy a megismételt közgyűlésen nem tanúsított olyan magatartást, amely az Alapszabály 9.3. pontjába ütközne, lényegében a határozat felülmérlegelését kérte a bíróságtól. A szervezet működésének, a hozott határozatoknak és eljárási rendnek elsősorban a saját maga alkotta szabályozásnak, a létesítő okiratnak kell megfelelnie; amennyiben megfelel, a bíróság nem mérlegelheti felül az egyesület belső autonómiájára alapítottan meghozott döntést, csak akkor, ha a belső autonómiára hivatkozással önkényes döntés meghozatala lenne megállapítható, amely azonban a perbeli esetben nem történt. A felperesnek a kizárását kimondó határozatot ezért a bíróságnak az alperes legfőbb szerve által elfogadott, és a nyilvántartó bíróság által bejegyzett

Alapszabály rendelkezései szerint kellett elbírálnia; azt, hogy maguk a kizárási szabályok a jogszabályoknak megfelelnek-e – minthogy annak értékelése a nyilvántartást vezető bíróság nemperes eljárásában a bejegyzéskor már megtörtént – nem kellett vizsgálnia.

[12] Kiemelte, hogy a határozatban a közgyűlés eleget tett az indokolási kötelezettségének, mert az elnökségi határozatban foglalt indokokkal egyetértett, hatásköre arra volt, hogy az elnökség határozatával szembeni fellebbezést elbírálja. A felperes a kizárásának alapjaként felsorolt magatartásokat tanúsította, az adott cselekménysor tényszerűen megtörtént, azaz a kizárást megalapozó tényállás valós volt. Nem találta jelentősnek azt a körülményt, hogy a Debreceni Törvényszék jogerős 7.P.20.586/2019/30. számú ítéletét a kizárást kimondó határozat meghozatalát megelőzően a felperesnek nem mutatták be, mivel az ítélet nem megalapozta, csupán megerősítette az elnökség azon álláspontját, amellyel maga is szabálytalannak, az egyesület érdekeit sértőnek tartotta a felperes magatartását; ezen túl a 6.P.20.410/2020. szám alatt folyamatban volt perből – minthogy a peranyag része volt – a felperes már ismerhette a 7.P.20.586/2019/30. számú jogerős ítéletet. Ugyancsak nem tette szabályszerűtlenné a támadott határozatot az elsőfokú bíróság szerint az a körülmény, hogy a felperes az elnökségi ülésen a kézzel vezetett jegyzőkönyvet nem írhatta alá és annak gépelt változatát nem kapta meg, mert a közgyűlésen ismertették az elnökségi határozatot és annak indokait, a fellebbezés jogi indokait a felperes jelen lévő jogi képviselője szóban is kiegészítette, a felperest így nem érte hátrány.

[13] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, kérte elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és a keresetének helyt adó döntés meghozatalát, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását. Kérte az alperes másodfokú perköltségében marasztalását.

[14] A fellebbezés kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság által hivatkozott egyesületi belső autonómiára utalás kizárólag a nem jogsértő határozatok körében értékelhető. Ugyanakkor az elnökség határozata, amelyet a közgyűlés megerősített, a fellebbezés álláspontja szerint a Ptk. 3:70. § (1), (2) és (3) bekezdéseinek kógens rendelkezéseibe és az Alapszabályba is ütközik. Hangsúlyozta ezzel kapcsolatban, hogy az alapszabályban dönthet csupán az egyesület arról, hogy alkalmaz-e egyáltalán kizárást, és arról is, hogy mik az eljárás szabályai, beleértve a kizárást megalapozó tagi magatartásokat is. Felhívta, hogy a 2018. március 5-i közgyűlésem az alperes egyhangúlag módosította az Alapszabályt és a közgyűlés hatáskörébe utalta a kizárással kapcsolatos döntést, azonban a nyilvántartó bíróságnál bejegyzett elnök felróhatóan elmulasztotta a módosítás bírósághoz benyújtását. Az elsőfokú bíróság alaptalanul mellőzte ezen felül a Ptk. 3:70. §-ának (1) bekezdése szerinti törvényi feltétel érdemi vizsgálatát, mely szerint az alapszabályt vagy a közgyűlési határozatot súlyosan vagy ismételten sértette-e a felperes a tényszerűen megállapított magatartásával.

[15] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú eljárásban felhozott érvei megismétlésével az elsőfokú ítélet helybenhagyását, a felperes másodfokú perköltségében marasztalását kérte. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság vizsgálta a tag kizárásáról szóló határozatot abban a körben, hogy annak indoka valós-e, szabályos formában és eljárási keretek között hozták-e meg; a határozatot nem mérlegelhette felül, hiszen azzal a tagoktól vette volna el a döntési jogkört.

[16] Az ítéltábla a fellebbezést nem találta alaposnak.

[17] Az elsőfokú bíróság a kérelem és ellenkérelem keretei között a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. §-ának (1) bekezdése szerinti mérlegelési jogkörében helyesen állapította meg, abból helytállóan következtetett arra, hogy a támadott közgyűlési határozat megfelelt az alperes belső szabályainak, objektíve valós tényálláson alapult,

önkéntesnek nem volt tekinthető, indokolása a logika szabályainak megfelelt, a felperes a döntést megelőzően megismerhette a terhére rótt magatartásokat, azzal kapcsolatos ellenérveit kifejthette, arról pedig az egyesületi autonómia adta lehetőségek okán a legfőbb szerv jogosult volt dönteni, hogy a tag magatartását miként értékeli, ez a döntés nem mérlegelhető felül, ezért a keresetet elutasító érdemi döntés is helytálló.

[18] Csupán a fellebbezésben foglaltakta tekintettel mutat rá az ítéltábla a következőkre:

[19] A felperes ugyan – másodlagosan – az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését is kérte, azonban arra alapot adó okot nem jelölt meg; ilyen – sem a Pp. 379.-380. §-ában szabályozott kötelező, sem a 381. §-ában szabályozott, mérlegelhető és a 370. §-ának (3) bekezdése értelmében észlelés esetén a felek tudomására hozható – hatályon kívül helyezési okot az ítéltábla nem talált.

[20] Helytállóan utalt arra a fellebbezés, miszerint kizárólag a nem jogsértő és az alapszabályba nem ütköző határozatok esetén képezheti a vizsgálat tárgyát egy egyesület belső autonómiája, tehát a belső autonómiára hivatkozás sem adhat alapot törvénysértő vagy alapszabályba ütköző határozat meghozatalára. Az a hivatkozás is helyes volt, hogy a Ptk. 3:70. §-ának rendelkezései kógensek, azoktól eltérni nem lehet. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság nem pusztán azt mondta ki, hogy az önkormányzatiságból következően nem mérlegelheti felül az alperes közgyűlésének döntését, hanem azt, hogy vizsgálni kell, miszerint a meghozott határozat és az azt megalapozó eljárási rend megfelelt-e a jogszabályi rendelkezéseknek és az egyesület belső szabályainak, és amennyiben megfelel, *ezen túl* nem mérlegelhető felül az a döntés – amennyiben nem önkényes –, hogy a szervezet hogyan minősíti tagjainak magatartását és azért milyen jogkövetkezményeket alkalmaz. Az Alapszabály pedig eleget tett a Ptk. 3:70. §-a (1) bekezdése előírásainak, meghatározta a kizárást lefolytató szervet és a kizárási eljárás tisztességét biztosító szabályokat is. A határozatot írásba foglalta az elnökség, indokolással is ellátta, és az indokolás tartalmazta a kizárás alapjául szolgáló tényeket és ezek bizonyítékainak a megjelölését, valamint a jogorvoslati lehetőségről való tájékoztatást is. Ebben a részben az elsőfokú ítélet valamennyi indoka megfelel a törvényi előírásoknak és a helyesen felhívott bírói gyakorlatnak, azokat az ítéltábla minden részében osztotta.

[21] A Debreceni Törvényszék jogerős 7.P.20.586/2019/30. számú ítélete folytán nem képezheti jogvita tárgyát, hogy a megismételt közgyűlés megtartása és azon jogszabálysértő határozatok meghozatala egyértelműen megállapíthatóvá tették az ezekkel összefüggő felperesi magatartás alapszabályba ütközését. A hatályos Alapszabály 9.6. pontja pedig lehetővé teszi, hogy az Alapszabály rendelkezéseinek megsértése okán a taggal szemben kizárási eljárás induljon. Olyan jogszabályi kötelezettsége az egyesületnek nincs, amely alapján az alapszabályban konkrétan meg kellene jelölnie a kizárást megalapozó tagi magatartásokat. Visszautalva az előzőekben kifejtett ítéleti indokokra, az elsőfokú bíróság helytállóan tette vizsgálat tárgyává, hogy a kizárásra az alapszabályi rendelkezések betartásával került-e sor, amelyben elfoglalt jogi álláspontja helyes; és ugyancsak helytállóan nem tette vizsgálat tárgyává a cselekmény súlyának és az alkalmazandó jogkövetkezménynek a felülbírálatát.

[22] A per eldöntése szempontjából nem volt annak jelentősége, hogy a nyilvántartó bíróságnál bejegyzett elnök felróhatóan elmulasztotta az Alapszabály módosításának bírósághoz benyújtását. A per tárgyává tett határozat a felperes és nem a bejegyzett elnök magatartását érintette; a Debreceni Törvényszék 7.P.20.410/2020/19. számú ítélete az alkalmazandó hatályos Alapszabály alapján utasította a közgyűlést – az elnökség határozata elleni fellebbezés elbírálása tárgyában – új határozat hozatalára, amely kötelezettségének a közgyűlés teljeskörűen eleget tett.

[23] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján – annak mindenben helyes indokainál fogva – helybenhagyta.

[24] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az alperesnek a másodfokú eljárásban az ügyvédi képvisellel felmerült perköltségét, amelynek összegét az ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) és (6) bekezdései alapján – figyelemmel a rövid, az elsőfokú eljárásban előadott érveket megismétlő fellebbezési ellenkérelemre – határozta meg.

Debrecen, 2022. március 31.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, Dr. Répássy Árpád s.k. előadó bíró,
Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró